HetCVO cursus – RPi4 Projecten

Effevee's Weerstation

	(foto van meetstation +	- screenshot van	InfluxDB	dashboard)
- 1	TOTO Vall HICCISTATION	SCICCIISHOL Vali	umuadd	uasiibbaia

Alle documentatie en code van dit project kan je <u>hier</u> bekijken. De code is ruim voorzien van commentaar en uitleg. Mocht je nog met vragen zitten, stuur dan gerust een email naar effevee AT gmail DOT com.

Enjoy,

Effevee.

Inhoudsopgave

Beschrijving	
Materiaal	4
Meetstation	4
Backend	4
Meetstation	5
Microcontroller	5
Sensoren	
AM2320 temperatuur- en vochtigheidssensor	6
BMP180 luchtdruk- en temperatuursensor	
BH1750 licht intensiteitssensor	
Voeding	
Lithium-Ion 18650 batterij 2500 mAh	
Zonnepaneel 6V 100mA 0,6W – 90x60 mm	
TP4056 lithium batterij laad- en beschermingsmodule	
HT7333 3,3V spanningsregelaar	
Elektrisch schema	
Microcontroller	
Voeding	
Sensoren	
Batterijspanning monitoring	
PCB	
Behuizing	
Backend	
Raspberry Pi	
Case	
USB 3.1 Flash Drive	
Voeding	
InfluxDB database	
Data structuur	
Velden	
Lijn protocol	
Software	
Meetstation	
MicroPython firmware	
Download firmware	
Wissen ESP32 flash	
Uploaden MicroPython naar ESP32 flash	
Testen MicroPython op ESP32	
MicroPython code	
Modules	
Configuratie	
Functies	
Backend	
Raspberry Pi OS	
Docker	
Docker-Compose	
Docker network	
Docker containers	24

Eclipse Mosquitto	24
Influxdb	
Telegraf	28
InfluxDB dashboard	
Temperatuur	31
Vochtigheid	32
Luchtdruk	
Lichtsterkte	34
Batterijspanning	35
Temperatuur nu	
InfluxDB monitoring	
Controle batterijspanning	
Controle meetstation	
SendGrid e-mail service	40
Batterij waarschuwing e-mail	
Meetstation waarschuwing e-mail	
Bijlagen	
Datasheets	
Referenties	45

Beschrijving

Effevee's weerstation bestaat uit een buiten meetstation gebaseerd op een <u>ESP32</u> microcontroller met sensoren voor temperatuur, vochtigheid, luchtdruk en licht intensiteit. Het autonome meetstation wordt gevoed door een lithium 18650 batterij met aangepaste 3,3V spanningsregelaar. De batterij wordt met een 6V 100mA 0,6W zonnepaneeltje en een TP4056 controller veilig opgeladen. De sturing van het meetstation is geprogrammeerd in <u>MicroPython</u>.

De meetresultaten inclusief de batterijspanning worden via WiFi doorgegeven naar de <u>Raspberry Pi</u> backend <u>mosquitto</u> MQTT broker. Deze worden vervolgens met <u>telegraf</u> doorgestuurd naar een <u>influxdb</u> database. De meetgegevens worden tenslotte gevisualiseerd in een influxdb dashboard (Chronograf) in de browser. Als de batterijspanning te laag wordt stuurt influxdb (Kapacitor) een email. Alle nodige software op de backend wordt met <u>docker</u> containers geïnstalleerd.

Materiaal

Meetstation

- DOIT ESP-WROOM-32 ontwikkelbordje
- AM2320 temperatuur- en vochtigheidssensor
- BMP180 luchtdruk- en temperatuursensor
- BH1750 licht intensiteitssensor
- Lithium-Ion 18650 batterij 2500 mAh + batterijhouder
- Zonnepaneel 6V 100mA 0,6W 90x60 mm
- TP4056 lithium batterij laad- en beschermingsmodule + 10k weerstand
- HT7333 3,3V spanningsregelaar + 2 100μF/16V elektrolytische condensatoren
- Batterijspanning monitoring : weerstanden 27k + 100k, condensator 100nF

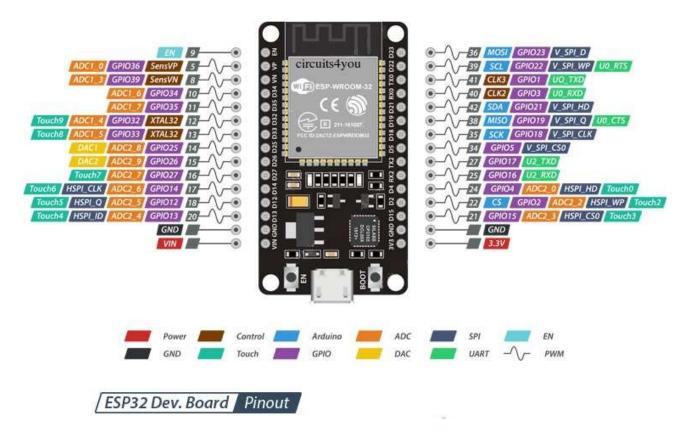
Backend

- Raspberry Pi 4 Model B 2GB
- Aluminium passieve koeler behuizing
- SanDisk Ultra Fit USB 3.1 Flash Drive
- Originele Pi USB-C 3A voeding

Meetstation

Microcontroller

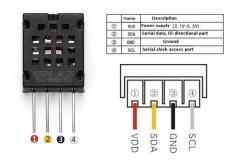
We maken gebruik van het DOIT ESP-WROOM-32 ontwikkelbordje dat vlot verkrijgbaar is. De ESP32 heeft 2 processors aan boord, communiceert via WiFi en BLE (bluetooth low energy). De klok gaat tot 240 MHz. Er is 4 MB RAM geheugen en allerlei protocollen worden ondersteund zoals capacitive touch, ADC, DAC UART, SPI, I2C, ...

Sensoren

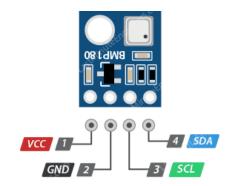
AM2320 temperatuur- en vochtigheidssensor

De AOSONG AM2320 compacte sensor is de opvolger van de verouderde DT11/DT22 sensoren. De sensor is nauwkeurig, vergt weinig stroom en is simpel aan te sturen via I2C op adres 0x5C.

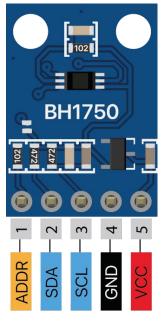
BMP180 luchtdruk- en temperatuursensor

De Bosch BMP180 sensor levert luchtdruk meetwaarden ten opzichte van zeeniveau en kan gekalibreerd worden door parameters in de EEprom van de module. Deze sensor is eveneens zuinig en aan te sturen via I2C op adres 0xD0.

BH1750 licht intensiteitssensor

De Mouser BH1750 sensor wordt eveneens aangestuurd via I2C op adres 0x23, heeft een hoge resolutie (1-65235 lux) en is energie zuinig met zijn powerdown functie.

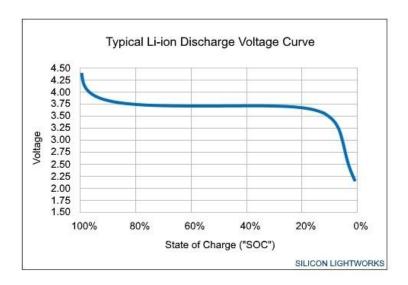
Voeding

De voeding bestaat uit volgende onderdelen :

Lithium-Ion 18650 batterij 2500 mAh

Een lithium ion batterij heeft een hoge energiedichtheid en een geringe zelfontlading. Bovendien heeft ze geen last van geheugeneffect (capaciteitsvermindering bij opladen voordat ze volledig ontladen is). De nominale spanning (bij 50% lading) is 3,7V. Bij volledig opladen moet de spanning beperkt worden tot 4,2V. Het is af te raden om de cel onder de 2,4V te laten ontladen. De cel kan ongeveer 2000 keer volledig geladen/ontladen worden. Niet gebruikte cellen worden best op hun nominale spanning bij kamertemperatuur gestockeerd.

Hiernaast zie je een typische ontlaad curve van een lithium ion cel. De maximale spanning van 4,2V verlaagt heel snel naar de nominale spanning van 3,7V maar die blijft dan heel lang stabiel tot ongeveer 10% van de lading. Daarna gaat het heel snel bergaf tot de minimum spanning.

Zonnepaneel 6V 100mA 0,6W - 90x60 mm

Dit paneeltje bevat 12 cellen die elk ongeveer 0,5V kunnen leveren.

TP4056 lithium batterij laaden beschermingsmodule

Deze <u>TP4056 beschermingsmodule</u> bevat een TP4056 chip die een 3,7V lithium batterij oplaadt via een constante stroom/constante spanning methode (CC/CV) tot 4,2V.

De DW01A chip houdt de spanning van de batterij in de gaten en stuurt de FS8204A transistor om de load af te schakelen indien de spanning onder de 2,4V dreigt te gaan. Die blijft afgeschakeld tot de spanning terug boven de 3,0V is. Daarnaast zorgt deze beschermingschip er ook voor dat de batterij tot maximaal 4,2V geladen wordt en dat de ontlaad stroom onder de 3A blijft.

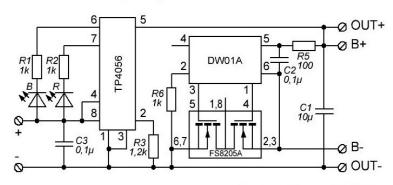
Als de spanning onder de 2,9V ligt wordt de batterij met een verlaagde

stroom (130mA) opgeladen tot 2,9V. Daarna wordt de stroom lineair opgevoerd tot de maximum laadstroom die bepaald wordt door de waarde van de weerstand R3 op de module (standaard 1,2k = 1A)

Het zonnepaneeltje levert maximaal 100 mA stroom, dus kunnen we de TP4056 module best aanpassen voor deze stroom. Hiervoor heb ik een 10k gesoldeerd op R3 zodat de laadstroom beperkt wordt tot 130mA. Het zonnepaneel levert maximaal 6V en kan dus rechtstreeks op de input van de TP4056 module worden aangesloten (max 8V input)

Blue LED - Standby, Complete Charge Cycle (1000mAh Red LED - Charging Battery) CONSTANT -VOLTAGE-4.00 BA 100 TERY 800 CURRENT 600 400 200 3.00 TERMINATED Rprog - constant current charge 0.25 0.5 0.75 1.0 1.25 configuration resistor TIME (HOURS)

TP4056 1A Battery Charger Module with Protection Circuit

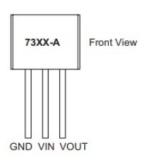

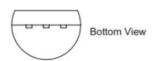
Rprog Current Setting

Kprog Current 3		
I_{BAT}		
(mA)		
130		
250		
300		
400		
580		
690		
780		
900		
1000		

HT7333 3,3V spanningsregelaar

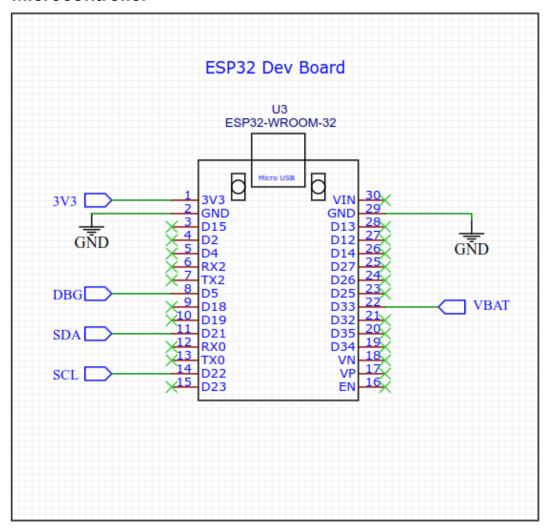
De gewone spanningsregelaars hebben een dropout spanning van ongeveer 1V. De regelaar werkt enkel als $V_{\rm in} > V_{\rm out} + V_{\rm dropout}$. In ons geval zou dat betekenen dat de ingangsspanning hoger dan 4,3V moet zijn om onze gewenste uitgangsspanning van 3,3V te bekomen. Onze lithium cel heeft slechts een maximale spanning van 4,2V en een nominale spanning van 3,7V. Dus is een gewone spanningsregelaar onbruikbaar. We hebben een LDO (low dropout) spanningsregelaar zoals de HT7333 nodig die maar een dropout spanning van 90mV heeft. De regelaar blijft dus werken tot een ingangsspanning van ongeveer 3,4V.

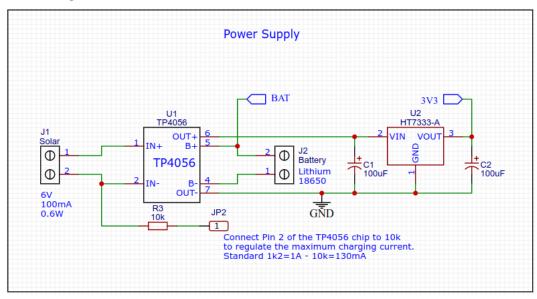

Elektrisch schema

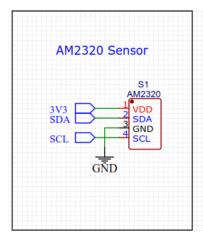
Microcontroller

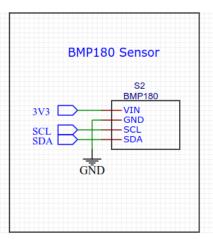

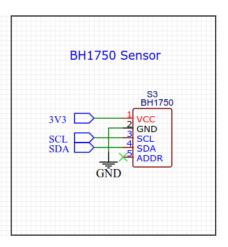
Voeding

Sensoren

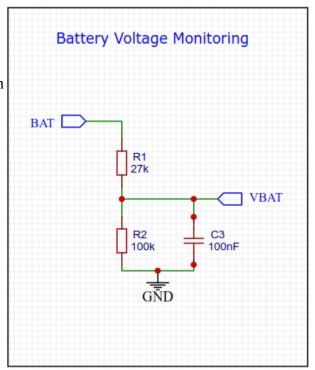

Batterijspanning monitoring

We lezen de spanning van de Li-Ion 18650 batterij uit via de GPIO 33 pin van de ESP32 microcontroller. Daar de spanning op deze pin maximaal 3,3V mag zijn, moeten we gebruik maken van een spanningsdeler R1 en R2.

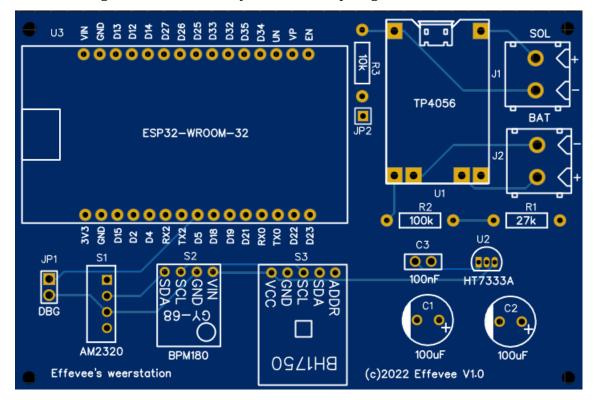
$$\begin{split} V_{BAT} &= BAT * R2 / (R1 + R2) \\ V_{BAT} &= 4,2V * 100k / (100k + 27k) \\ &= 4,2V * 100k / 127k \\ &= 4,2V * 0,79 \\ &= 3,3V \end{split}$$

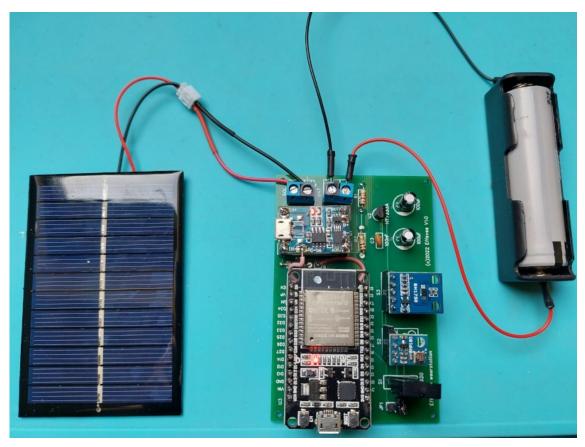
De condensator C3 vangt eventuele spanningspieken op om de ESP32 pin te beschermen.

PCB

Ik heb een printplaatje ontworpen met de <u>EasyEDA Online Editor</u> en laten produceren door <u>JLCPCB</u>. De gerber bestanden kan je ook vinden op de github.

Behuizing Ik heb het geheel ingebouwd in <u>deze behuizing</u> die ik heb geprint met mijn 3D printer.		

Backend

Raspberry Pi

Ik gebruik hiervoor een <u>Pi 4 Model B</u> 2GB

Case

Die is uitgerust met een <u>aluminium</u> <u>passieve koeler</u> behuizing

USB 3.1 Flash Drive

Het OS wordt op een <u>SanDisk Ultra Fit USB 3.1 flash</u> <u>drive</u> van 16GB gebrand. Deze is heel wat robuuster dan een microSD kaartje, vooral ook omdat de software heel wat lees- en schrijf acties zal genereren.

Voeding

Ik gebruik de <u>originele Pi USB-C 3A</u> voeding

InfluxDB database

De gegevens van het meetstation en de OpenWeatherMap voorspelling zullen we opslaan in een Influxdb2 database.

Data structuur

bucket (database)	weatherdata	
measurements (tabellen)	forecasts	actuals
tags (index velden)	source='OpenWeatherMap' location='Ingelmunster,BE'	source='weerstation' location='Ingelmunster,BE'
fields (velden)	ow_temp (float) ow_hum (float) ow_pres (float)	ac_temp (float) ac_hum (float) ac_pres (float) ac_lum (float) ac_vbat (float)
timestamps (tijd veld)	time (timestamp)	time (timestamp)

Velden

*_temp: temperatuur in °C
*_hum: vochtigheid in %
*_pres: luchtdruk in hPa
ac_lum: lichtintensiteit in lux
ac_vbat: batterij spanning in Volt

Lijn protocol

Voor het schrijven van data naar de database moet een speciaal formaat worden gebruikt.

<measurement>[,<tag_key>=<tag_value>[,<tag_key>=<tag_value>]] <field_key>=<field_value>[,<field_key>=<field_value>] [<timestamp>]

Vertaald naar ons geval geeft dit de 2 volgende lijnen :

```
forecasts,source="...",location="..." ow_temp=...,ow_hum=...,ow_pres=...
actuals,source="...",location="..." ac_temp=...,ac_hum=...,ac_pres=...,ac_lum=...,ac_vbat=...
```

We geven geen timestamp mee; InfluxDB zal die automatisch toevoegen. Er moet een spatie staan tussen tags en fields!

Software

Meetstation

<u>MicroPython</u> is een implementatie van Python 3, geschreven in C en geoptimaliseerd om op microcontrollers te werken. Net zoals bij Python wordt de code niet gecompileerd, maar tijdens het uitvoeren geïnterpreteerd.

De sturing van het meetstation bevat volgende functionaliteit :

- verbinden met het lokale WiFi netwerk
- weer info ophalen van OpenWeatherMap.org
- sensoren en batterijspanning uitlezen
- meetwaarden doorsturen naar de MQTT broker op de RPi4 backend
- microcontroller in deepsleep brengen tot de volgende meting

Download firmware

De meest recente versie van MicroPython downloaden we <u>hier</u>. De installatie instructies staan op dezelfde pagina. We gebruiken hiervoor de *esptool.py* tool die je van de <u>github van Espressif</u> kan halen.

Wissen ESP32 flash

esptool.py --chip esp32 --port /dev/ttyUSB0 erase_flash

Uploaden MicroPython naar ESP32 flash

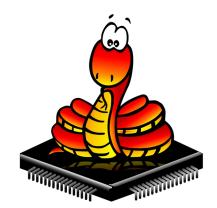
esptool.py --chip esp32 --port /dev/ttyUSB0 --baud 460800 write_flash -z 0x1000 esp32-20220117-v1.18.bin

Testen MicroPython op ESP32

picocom /dev/ttyUSB0 -b115200

Druk een paar keer op Enter en we krijgen de REPL prompt.

```
Terminal ready
>>> print('Hello ESP32!')
Hello ESP32!
>>>
```


MicroPython code

Modules

Module	Beschrijving	Installatie
machine	Hardware functies	(ingebouwd)
network	netwerk configuratie	(ingebouwd)
json	JSON encoding/decoding	(ingebouwd)
umqtt.simple	MQTT functies	(ingebouwd)
urequests	HTTP bibliotheek	(ingebouwd)
sys	Systeem functies	(ingebouwd)
utime	Tijd gerelateerde functies	(ingebouwd)
am2320	Aosong AM2320 I2C driver	https://github.com/mcauser/micropython-am2320
bmp180	Bosch BMP180 I2C driver	https://github.com/micropython-IMU/micropython-bmp180
bh1750	Mouser Electronics BH1750 I2C driver	https://github.com/PinkInk/upylib/tree/master/bh1750

Configuratie

Module	Variabele	Beschrijving
config	SCL_PIN	I2C clock Pin
config	SDA_PIN	I2C data Pin
config	LED_PIN	Onboard LED Pin gebruikt als fout indicator
config	LED_ON & LED_OFF	Omgekeerde logica van onboard LED
config	DEBUG_PIN	Pin voor debugging (LOW is debug AAN)
config	VBAT_PIN	Pin voor batterijspanning monitoring
config	FAHRENHEIT	Temperatuur in Fahrenheit (True/False)
config	INTERVAL	Interval tussen sensor metingen (seconden)
config	SSID & PASS	SSID en paswoord voor het WiFi netwerk
config	MAX_TRIES	Maximum aantal pogingen voor connectie op het WiFi netwerk (1 sec interval)
config	MQTT_HOST	MQTT host voor uploaden sensor metingen

Module	Variabele	Beschrijving
config	MQTT_TOPIC	MQTT topic voor uploaden sensor metingen
config	OPENWEATHERMAP_API	OpenWeather API sleutel
config	OPENWEATHERMAP_CITY	OpenWeather stad,land voor ophalen weer info
config	OPENWEATHERMAP_LAT	OpenWeather latitude voor ophalen weer info
config	OPENWEATHERMAP_LON	OpenWeather longitude voor ophalen weer info
config	OPENWEATHERMAP_URL	OpenWeather url voor huidige weer info

Functies

Functie	Beschrijving
show_error()	Fout conditie laat de onboard LED knipperen
debug_on()	Controle debug pin LOW (debug AAN)
connect_wifi()	Verbinden μcontroller met het WiFi netwerk
get_weather_data()	Ophalen van de huidige weer info van OpenWeatherMap.org
temperature_2_unit()	Geef de temperatuur weer in de juiste eenheid (config.FAHRENHEIT)
get_sensor_readings()	Lees de waarden van de sensoren uit
log_readings()	Stuur de metingen via MQTT naar de backend
deepsleep_till_next_cycle()	Breng de µcontroller in deepsleep voor config.INTERVAL seconden
run()	Programma logica

De volledige source code kan je <u>hier</u> vinden.

Backend

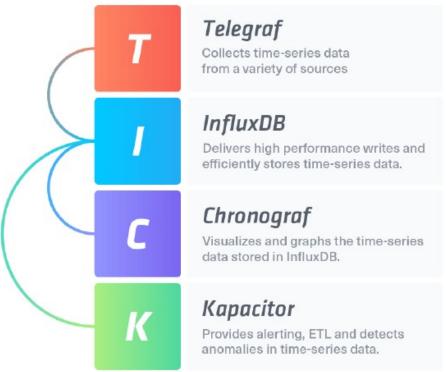
De backend draait op een Raspberry Pi 4B 2GB en het Raspberry Pi Bullseye 64bit OS. Voor het verwerken van de meetgegevens zullen we gebruik maken van volgende <u>docker</u> images:

- **Mosquitto**: MQTT broker voor het ontvangen van de meetwaarden van het meetstation.
- **Telegraf** : doorsturen van de MQTT meetwaarden naar de database
- **InfluxDB**: tijd gerelateerde database voor het opslaan van de meetwaarden, het visualiseren en monitoren ervan

In InfluxDB 2.x zijn de database (*InfluxDB*), de visualisatie (*Chronograf*) en monitoring (*Kapacitor*) geïntegreerd in één pakket en vormen ze te samen met *Telegraf* de zogenaamde <u>TICK stack</u> die een mooie oplossing biedt voor onze noden.

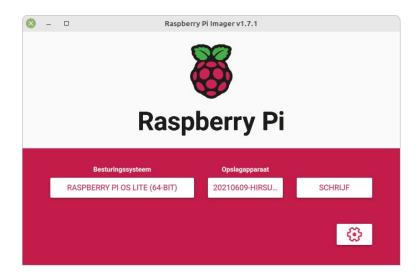
Als je kiest voor InfluxDB 1.x kan je hetzelfde opzetten maar dan moet je wel Chronograf en Kapacitor zelf installeren en mis je de geïntegreerde web UI van versie 2.x

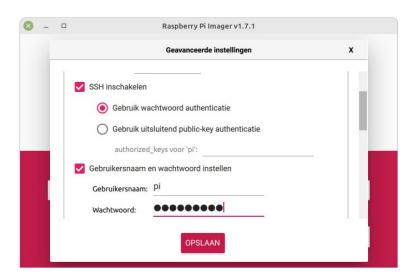
We zullen deze docker containers configureren in een YAML file en besturen met docker-compose.

Raspberry Pi OS

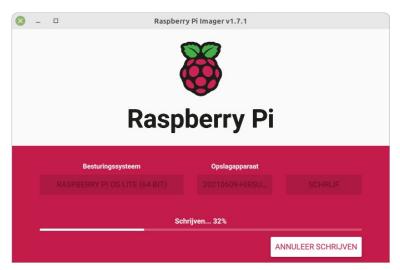
We installeren het *Raspberry Pi Bullseye Lite 64bit OS* met behulp van Imager op een SanDisk 16GB USB flash drive.

We klikken op het configuratie icoontje en schakelen SSH aan zodat we op de Pi kunnen inloggen via het netwerk.

Na de nodige bevestigingen wordt het OS op de USB flash drive geschreven en geverifieerd.

Daarna plaatsen we de USB flash drive in een USB 3 poort op de Pi, sluiten de netwerkkabel aan en vervolgens de power adapter. Nadat de Rpi is opgestart loggen we in via SSH.

We werken het OS bij met:

sudo apt update sudo apt upgrade -y

```
Bestand Bewerken Beeld Zoeken Torminal Hulp

pigrplwasther:- S. sudo apt update

Hit: http://deb.debian.org/debian bullseye.pdates InRelease [39.4 kB]

Get:3 http://sec.urity.debian.org/debian bullseye.pdates InRelease [39.4 kB]

Get:4 http://sec.urity.debian.org/debian.sec.urity bullseye-security/main arms4 Packapas [11 kB]

Get:5 http://security.debian.org/debian.security bullseye-security/main arms4 Packapas [12 kB]

Get:5 http://security.debian.org/debian.security bullseye-security/main arms4 Packapas [12 kB]

Get:5 http://security.debian.org/debian.security bullseye-security/main arms4 Packapas [12 kB]

Get:6 http://archive.raspberrypi.org/debian bullseye/main arms4 Packapas [260 kB]

Get:8 http://archive.raspberrypi.org/debian bullseye/main arms4 Packapas [260 kB]

Get:8 http://archive.raspberrypi.org/debian bullseye/main arms4 Packapas [260 kB]

Get:9 http://archive.raspberrypi.org/debian bullseye/main arms4 Packapas [260 kB]

Fetched 933 kB in 25 (622 kB/5)

Reading packap lists... Done

Building dependency tree... Done

Building depend
```

Docker

We installeren docker:

$curl \ \hbox{-}sSL \ https://get.docker.com \ | \ sh$

Daarna herstarten we de Pi en controleren of de docker service draait :

systemctl status docker.service

Standaard kan docker alleen uitgevoerd worden met root rechten en moeten we *sudo* gebruiken. Om dit met gebruiker pi te kunnen doen :

sudo usermod -aG docker pi newgrp docker

We testen of docker correct werkt:

docker version docker run hello-world

```
Bestand Bewerken Beeld Zoeken Terminal Hulp

+ sudo -E sh -C apt-get update -qq >/dev/mull

+ sudo -E sh -C DEBIAN FRONTEND=noninteractive apt-get install -y -qq --no-install-recommends docker-ce-cli docker-ce-/dev/mull

+ sudo -E sh -C DEBIAN FRONTEND=noninteractive apt-get install -y -qq docker-ce-rootless-extras >/dev/null

+ sudo -E sh -C DEBIAN FRONTEND=noninteractive apt-get install -y -qq docker-ce-rootless-extras >/dev/null

+ sudo -E sh -C docker version

Client: Docker Engine - Community

Version: 20.10.13

API version: 1.41

Go version: 90.116.15

Git commit: az24086

Git tommit: az24086

Git commit: az24086

Git commit: az24086

Go version: 20.10.13

API version: 1.41 (ininium version 1.12)

Go version: 90.116.15

Git commit: 20.140.130

API version: 1.5.18

Git commit: 20.140.130

API version: 1.5.18

Git commit: 20.140.130

Git commit: 20.160.130

G
```

```
Bestand Bewerken Beeld Zoeken Terminal Hulp

Dispripueshter:- $ docker version

Client; Docker Engine - Community

Party Version: 9.1.1.1

Go version: 90.1.6.15

Git commit: 924986

Built: Thu Mer 10 14:97:19 2022

OS/Arch: linux/arm64

Context: default Experimental: true

Server: Docker Engine - Community

Engine:

Version: 20.10.13

API version: 1.41 (Ininium version 1.12)

Go version: 90.1.6.15

Git commit: 90.6157

Built: Thu Mer 10 14:95:37 2022

OS/Arch: linux/arm64

Experimental: for version: 90.1.6.15

Git commit: 20.10.13

API version: 1.5.10

Git Commit: 1.0.30

Git Commit: 2a1d4dhdb2a1030dc5b01e96fb11039d9f150ecc

runc:

Version: 1.0.30

GitCommit: 2.1.0.30

GitCommit: v1.0.3.0-gf40bbba

docker-init: v2.0.3.0-gf40bbba

docker-init: v1.0.3.0-gf40bbba

docker-init: dedexif

pulsprimenther: $ docker run hello-world

pulsprimenther: $ docker run hello-world

pulsprimenther: $ docker run hello-world

pulsprimenther: $ docker run hello-world version: 1.5.10

Gittom this maps hello-world: latest

Hello from Docker!

This message shows that your installation appears to be working correctly.

To generate this message, Docker took the following steps:

1. The Docker daemon pulse the "hello-world" inage from the Docker Hub.

(arm64v8)

3. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable that produces the output you are currently reading,

4. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable that produces the output you are currently reading,

4. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable that produces the output you are currently reading,

4. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable that produces the output you are currently reading,

4. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable that produces the output you are currently reading.

4. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable tha
```

Docker-Compose

Dit moet met pip3 geïnstalleerd worden.

sudo apt install python3-pip sudo pip3 install docker-compose

Alle gebruikte images zullen in docker-compose.yaml worden geconfigureerd zodat ze met één docker-compose commando gezamenlijk kunnen worden bestuurd.

We zetten deze folderstructuur op:

```
└─ docker
├─ mosquitto
└─ telegraf
```


Docker network

Omdat alle docker containers data met elkaar moeten kunnen uitwisselen laten we ze draaien in hun eigen netwerk *iot*. Hiervoor kunnen ze elkaar aanroepen op naam ipv op IP adres.

docker network create iot docker network ls

```
Bestand Bewerken Beeld Zoeken Terminal Hulp
Digrpisweather:- $ docker network create lot
092.cr080911031410440990000dab20dccare572e3ccb1549ef601fea007250
Digrpisweather:- $ docker network ls
NETWORK ID NAME DRIVER SCOPE
9430e400815 bridge bridge local
22ac273e6ee3 docker_default bridge local
6274c273e6ee3 docker_default bridge local
692.cr08099110 lot bridge local
692.cr08099110 lot bridge local
793e96916224 none null local
Digrpisweather:- $ |
```

Docker containers

Eclipse Mosquitto

In deze image zijn folders voorzien voor configuratie, data en logging. We zullen de default waarden voor deze parameters instellen via een lokaal configuratie bestand *mosquitto.conf*.

```
listener 1883
allow_anonymous true
persistence true
persistence_location /mosquitto/data/
log_dest file /mosquitto/log/mosquitto.log
```

mosquitto.conf

Vanaf versie 2.0 van mosquitto moet je een authenticatie methode configureren voor clients. Bij vroegere versies konden clients zonder gebruikersnaam en paswoord verbinden met de server. We stellen hier in dat clients op poort 1883 toch nog anoniem kunnen verbinden.

De rest van de configuratie heeft te maken met de persistentie van de gegevens en de logs na het herstarten van de container. Standaard begint de container bij een (her)start terug met een schone lei, d.w.z. dat alle gegevens van de vorige run verloren zijn gegaan. In vele gevallen is dit niet wenselijk en moeten we maatregelen treffen om de gegevens te bewaren.

Dit doen we door zogenaamde *named volumes* te configureren. De gegevens van de container worden gemapt naar deze named volumes op de host rpi. De named volumes bevinden zich in de folder */var/lib/docker/volumes* op de raspberry pi.

Het docker-compose bestand voor deze image bevat instructies hoe de image moet worden gestart.

```
version: "3.8"
services:
  mosquitto:
    container name: mosquitto
    image: eclipse-mosquitto:2.0
    ports:
      - "1883:1883"
      - "9001:9001"
    networks:
      - iot
    volumes:
      - ./mosquitto/mosquitto.conf:/mosquitto/config/mosquitto.conf:ro
      - mosquitto-data:/mosquitto/data
      - mosquitto-log:/mosquitto/log
networks:
  iot:
volumes:
  mosquitto-data:
 mosquitto-log:
```

docker-compose.yaml (mosquitto)

We kunnen nu de image met één eenvoudig commando starten :

docker-compose up

Influxdb

De database is vanaf de versie 2.x ingrijpend veranderd t.o.v. de 1.x in de manier waarop ze geconfigureerd moet worden. Gelukkig bestaat er een officiële image die veel van de configuratie automatiseert. We kunnen een *set-up* configureren die automatisch een gebruiker, wachtwoord, organisatie, bucket (=database) en token aanmaakt. De parameters voor deze set-up worden via *omgevingsvariabelen* doorgegeven.

We configureren uiteraard **named volumes** om de data en configuratie persistent te maken.

```
version: "3.8"
services:
  mosquitto:
    . . .
    . . .
  influxdb:
    container name: influxdb
    image: influxdb:2.2
      - "8086:8086"
    networks:
      - iot
    environment:
      - DOCKER INFLUXDB INIT MODE=setup
      - DOCKER INFLUXDB INIT USERNAME=${DOCKER INFLUXDB INIT USERNAME}
      - DOCKER_INFLUXDB_INIT_PASSWORD=${DOCKER_INFLUXDB_INIT_PASSWORD}
      - DOCKER_INFLUXDB_INIT_ORG=effevee
      - DOCKER_INFLUXDB_INIT_BUCKET=weatherdata
      - DOCKER INFLUXDB INIT RETENTION=365d
      - DOCKER INFLUXDB INIT ADMIN TOKEN=${DOCKER INFLUXDB INIT ADMIN TOKEN}
    volumes:
      - influxdb-config:/etc/influxdb2
      influxdb-data:/var/lib/influxdb2
networks:
  iot:
volumes:
  mosquitto-data:
  mosquitto-log:
  influxdb-config:
  influxdb-data:
```

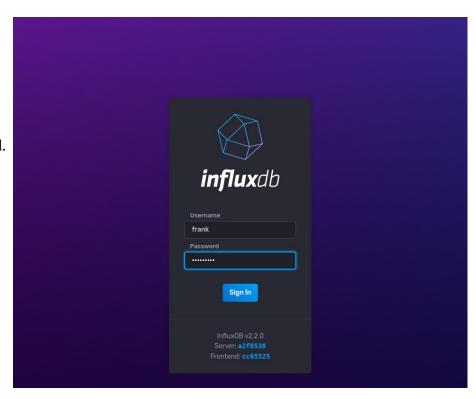
docker-compose.yaml (influxdb)

Voor de veiligheid plaatsen we alle gevoelige informatie zoals paswoorden en tokens in een .env bestand in onze docker directory zodat we in de *docker-compose.yaml* deze kunnen aanroepen met *\${variabele}*

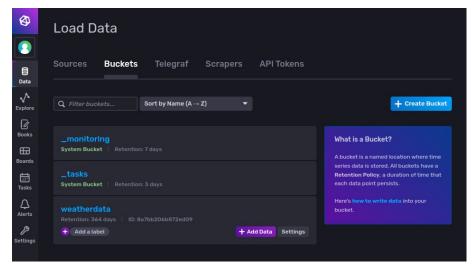
```
DOCKER_INFLUXDB_INIT_USERNAME=<username>
DOCKER_INFLUXDB_INIT_PASSWORD=<password>
DOCKER_INFLUXDB_INIT_ADMIN_TOKEN=<admin_token>
.env (influxdb)
```

We starten de images nu op met het gekende **docker-compose up** commando.

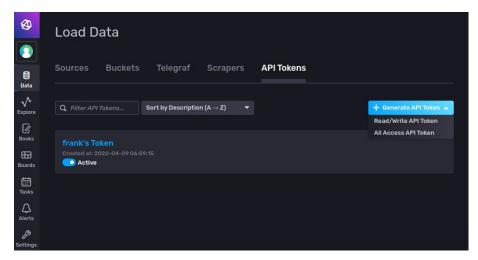
Als alles opstart zonder fouten kunnen we daarna inloggen op de vernieuwde influxdb web UI http://rpiweather.local:8086 met de aangemaakte **gebruiker** en wachtwoord.

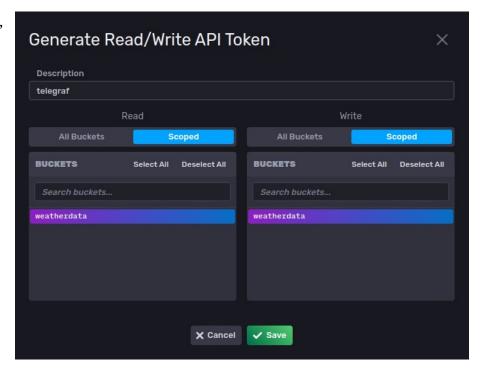
We selecteren daarna *Data* – *Buckets* en zien dat onze database **weatherdata** inderdaad is aangemaakt. Daar we bij de setup een *retention policy* **52w** hebben meegegeven zal de data die ouder is dan 52 weken (1 jaar) automatisch verwijderd worden.

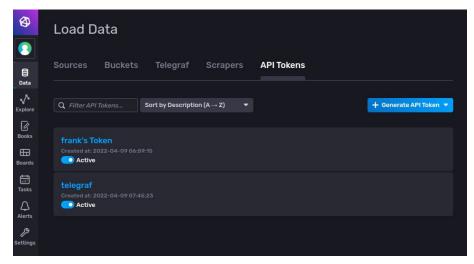
We moeten nu nog een Token aanmaken voor telegraf met lees/schrijf rechten op de database. Klik op *Data – API Tokens* en vervolgens op de knop *Generate API Token – Read/Write API Token*.

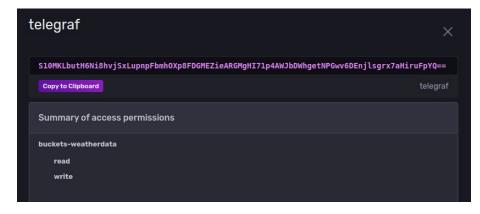
Vul in *Description* **telegraf**, selecteer de bucket **weatherdata** in *Read* en *Write* en klik op *Save*.

De Token voor telegraf is nu aangemaakt. Klik erop.

Klik op *Copy to Clipboard* en bewaar de Token. Je zal die nodig hebben in de volgende stap tijdens de configuratie van telegraf.

Telegraf

Telegraf werkt volledig via plugins. We zullen een lokaal configuratie bestand *telegraf.conf* gebruiken om alles in te stellen. Het blokje [agent] bevat algemene instellingen. De input van de data zit in [[inputs.mqtt_consumer]]. Deze definieert de MQTT server en de topic waarnaar moet geluisterd worden. [[outputs.influxdb_v2]] bepaalt de bestemming van de data : de influxdb server en de nodige informatie die nodig is om te kunnen verbinden en de data te kunnen schrijven in de database.

```
[agent]
  interval = "10s"
  round interval = true
 metric batch size = 1000
 metric buffer limit = 10000
  collection jitter = "0s"
  flush interval = "10s"
  flush_jitter = "0s"
  precision = ""
  debug = false
  quiet = false
 logfile = ""
hostname = ""
  omit hostname = false
[[outputs.influxdb v2]]
  urls = ["http://influxdb:8086"]
  token = "$DOCKER INFLUXDB TELEGRAF TOKEN"
  organization = "$DOCKER INFLUXDB INIT ORG"
  bucket = "$DOCKER INFLUXDB INIT BUCKET"
  insecure skip verify = true
[[outputs.file]]
  files = ["stdout", "/tmp/weatherdata.out"]
[[inputs.mgtt consumer]]
  servers = ["tcp://mosquitto:1883"]
  topics = [
    "weatherdata"
  data format = "influx"
```

telegraf.conf

We configureren de image terug in het docker-compose bestand. We moeten hier in ieder geval de 3 *omgevingsvariabelen* definiëren die in het configuratie bestand te zien zijn, oa ook de token die we in vorige stap hebben gemaakt voor telegraf. We moeten er ook voor zorgen dat het lokale configuratie bestand gebruikt wordt. We laten de image ook pas opstarten als mosquitto en influxdb reeds operationeel zijn omdat telegraf beiden nodig heeft om zijn werk te kunnen doen. Er zijn geen named volumes gedefinieerd.

```
version: "3.8"
services:
 mosquitto:
    . . .
 influxdb:
    . . .
    . . .
 telegraf:
    container name: telegraf
    image: telegraf:1.22
    networks:
      - iot
    environment:
      - DOCKER_INFLUXDB_INIT_ORG=effevee
        DOCKER_INFLUXDB_INIT_BUCKET=weatherdata
      - DOCKER_INFLUXDB_TELEGRAF_TOKEN=${DOCKER_INFLUXDB_TELEGRAF_TOKEN}
    volumes:
      - ./telegraf/telegraf.conf:/etc/telegraf/telegraf.conf:ro
    depends_on:
      - mosquitto
      - influxdb
networks:
 iot:
volumes:
 mosquitto-data:
 mosquitto-log:
 influxdb-config:
 influxdb-data:
```

docker-compose.yaml (telegraf)

Het in vorige stap aangemaakte telegraf token voegen we ook toe aan ons .*env* bestand zodat we in de yaml file geen gevoelige informatie moeten plaatsen.

```
...
DOCKER_INFLUXDB_TELEGRAF_TOKEN=<telegraf_token>
.env (telegraf)
```

We starten de images nu op met het gekende **docker-compose up** commando.

InfluxDB dashboard

De grafieken van het dashboard maken we aan in de vernieuwde web UI van InfluxDB 2.x. De interface is heel makkelijk in gebruik en je hebt in no time een mooie voorstelling van je gegevens. Het voordeel om deze interface te gebruiken in plaats van grafana is dat je daar de nieuwe flux query taal moet gebruiken die wel wat wennen is. Bij InfluxDB kun je interactief de grafiek configureren en wordt de flux query in de achtergrond automatisch aangemaakt.

Er zijn heel wat verschillende grafiek types:

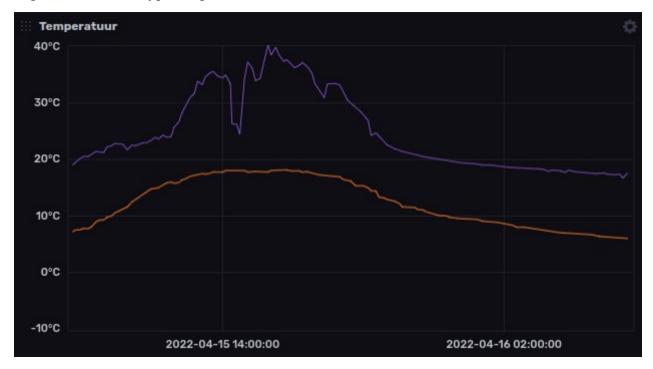
- Band
- Gauge
- Graph
- Graph + Single Stat
- Heatmap
- Histogram
- Mosaic
- Scatter
- Single Stat
- Table

De grafieken kun je makkelijk in een overzichtelijk dashboard schikken.

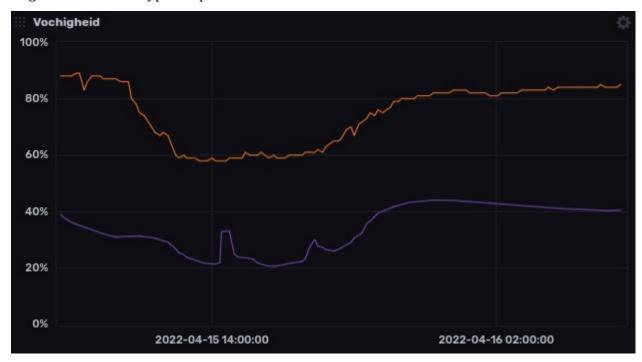
Temperatuur

```
from(bucket: "weatherdata")
  |> range(start: v.timeRangeStart, stop: v.timeRangeStop)
  |> filter(fn: (r) => r["_measurement"] == "actuals" or r["_measurement"] ==
"forecasts")
  |> filter(fn: (r) => r["_field"] == "ac_temp" or r["_field"] == "ow_temp")
  |> aggregateWindow(every: v.windowPeriod, fn: mean, createEmpty: false)
  |> yield(name: "mean")
```


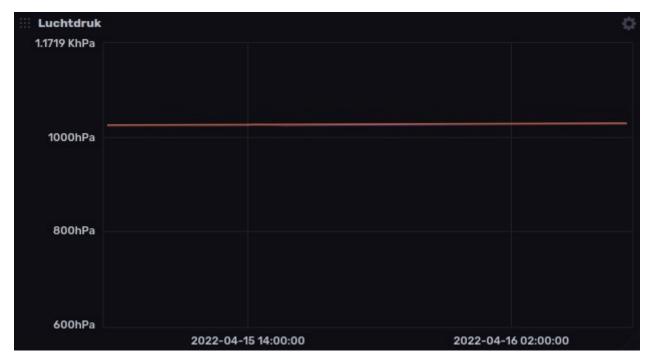
Vochtigheid

```
from(bucket: "weatherdata")
  |> range(start: v.timeRangeStart, stop: v.timeRangeStop)
  |> filter(fn: (r) => r["_measurement"] == "actuals" or r["_measurement"] ==
"forecasts")
  |> filter(fn: (r) => r["_field"] == "ac_hum" or r["_field"] == "ow_hum")
  |> aggregateWindow(every: v.windowPeriod, fn: mean, createEmpty: false)
  |> yield(name: "mean")
```


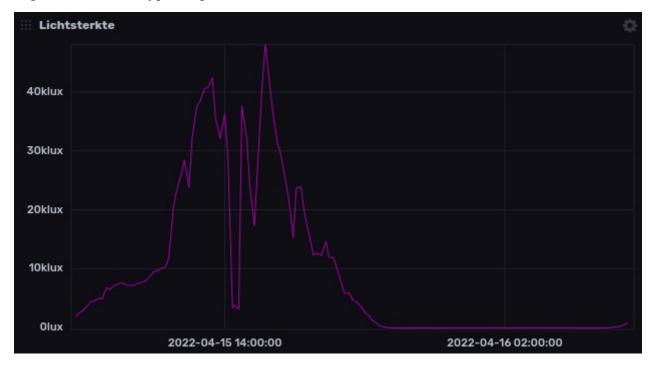
Luchtdruk

```
from(bucket: "weatherdata")
  |> range(start: v.timeRangeStart, stop: v.timeRangeStop)
  |> filter(fn: (r) => r["_measurement"] == "actuals" or r["_measurement"] ==
"forecasts")
  |> filter(fn: (r) => r["_field"] == "ac_pres" or r["_field"] == "ow_pres")
  |> aggregateWindow(every: v.windowPeriod, fn: mean, createEmpty: false)
  |> yield(name: "mean")
```


Lichtsterkte

```
from(bucket: "weatherdata")
  |> range(start: v.timeRangeStart, stop: v.timeRangeStop)
  |> filter(fn: (r) => r["_measurement"] == "actuals" or r["_measurement"] ==
"forecasts")
  |> filter(fn: (r) => r["_field"] == "ac_lum")
  |> aggregateWindow(every: v.windowPeriod, fn: mean, createEmpty: false)
  |> yield(name: "mean")
```


Batterijspanning

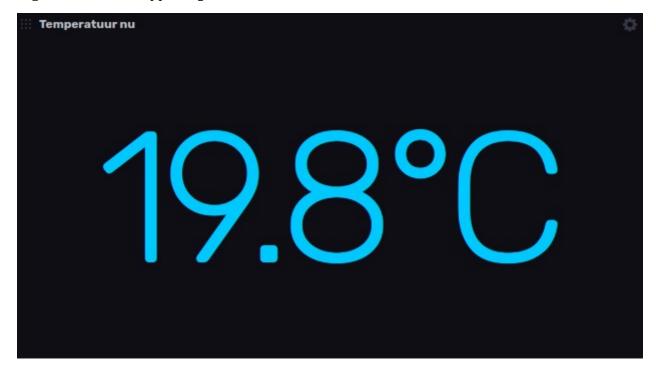
```
from(bucket: "weatherdata")
  |> range(start: v.timeRangeStart, stop: v.timeRangeStop)
  |> filter(fn: (r) => r["_measurement"] == "actuals")
  |> filter(fn: (r) => r["_field"] == "ac_batv")
  |> aggregateWindow(every: v.windowPeriod, fn: mean, createEmpty: false)
  |> yield(name: "mean")
```


Temperatuur nu

```
from(bucket: "weatherdata")
  |> range(start: v.timeRangeStart, stop: v.timeRangeStop)
  |> filter(fn: (r) => r["_measurement"] == "actuals")
  |> filter(fn: (r) => r["_field"] == "ac_temp")
  |> aggregateWindow(every: v.windowPeriod, fn: last, createEmpty: false)
  |> yield(name: "last")
```

De grafiek is van het type Single Stat.

InfluxDB monitoring

De vernieuwde UI web interface van InfluxDB2 heeft de mogelijkheid om te controleren als bepaalde waarden overschreden worden (*threshold checks*) of niet meer binnenkomen (*deadman checks*). De statussen van deze checks (CRIT, WARN, INFO of OK) worden op hun beurt opgeslagen in de systeem bucket *_monitoring*. Aan de hand van de gegevens in deze tabellen kunnen we vervolgens waarschuwingen genereren die we bijvoorbeeld via email kunnen versturen.

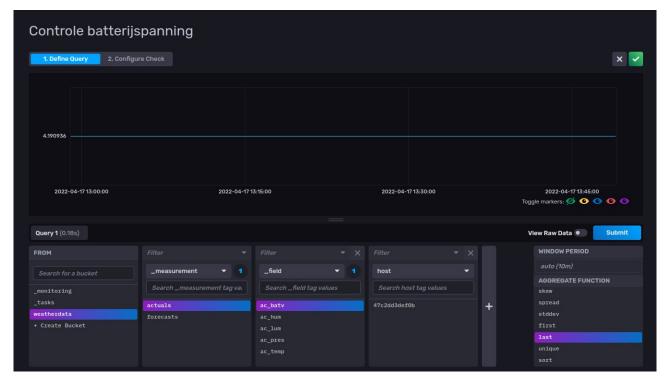
In ons geval zullen de volgende parameters gemonitord worden :

- **controle batterijspanning**: het meetstation wordt gevoed met een lithium 18650 batterij die via een zonnepaneeltje en een TP4056 wordt bijgeladen. Een LDO HT7333 spanningsregelaar zorgt voor een constante spanning van 3.3V voor de voeding van de ESP32 en de sensoren. Het is dus belangrijk dat de spanning van de batterij boven de 3.4V blijft voor de goede werking. Hiervoor zullen we een *threshold check* aanmaken.
- **controle meetstation**: het niet meer doorsturen van gegevens kan verschillende oorzaken hebben: ESP32 kan geen Wifi connectie maken, voeding meetstation defect, ESP32 gecrasht, ... Hiervoor zullen we een *deadman check* aanmaken.

We beginnen met het aanmaken van de controle checks. De documentatie vind je <u>hier</u>.

Controle batterijspanning

We klikken op *Alerts* en vervolgens op *Create – Threshold Check*. We selecteren **1. Define Query**. We kiezen het veld *ac_batv* uit de tabel *actuals* van de *weatherdata* database. Enkel de laatste waarde (*last*) wordt geselecteerd. Klik op *Submit*

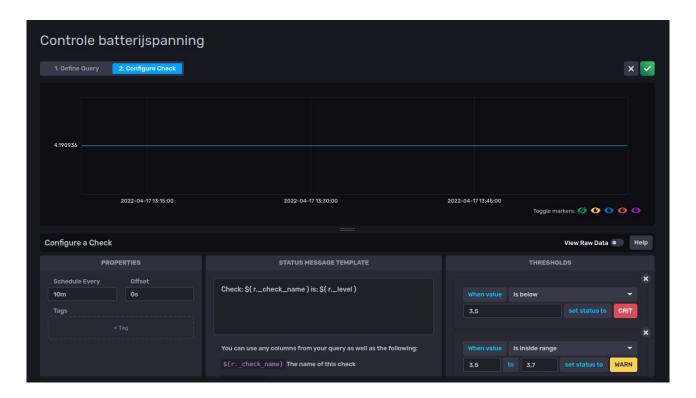

Vervolgens klikken we op **2. Configure Check**. We laten de check iedere 10m uitvoeren, dit is ook de frequentie waarmee de metingen worden gedaan. Daarnaast definiëren we ook de volgende *thresholds*:

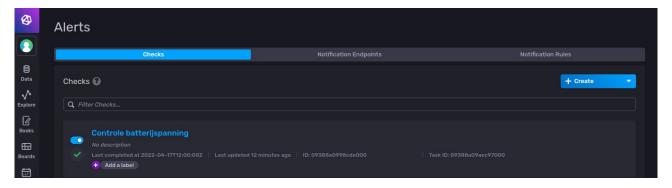
• status OK: spanning > 3.7

status WARN: spanning tussen 3.5 en 3.7

• status *CRIT* : spanning < 3.5

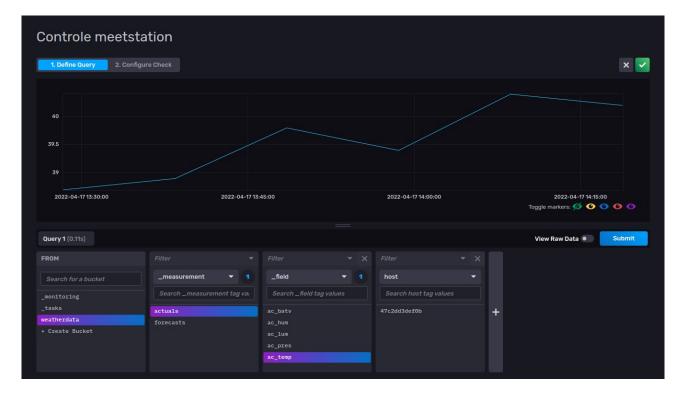
We klikken op de groene check knop om de threshold check te bewaren.

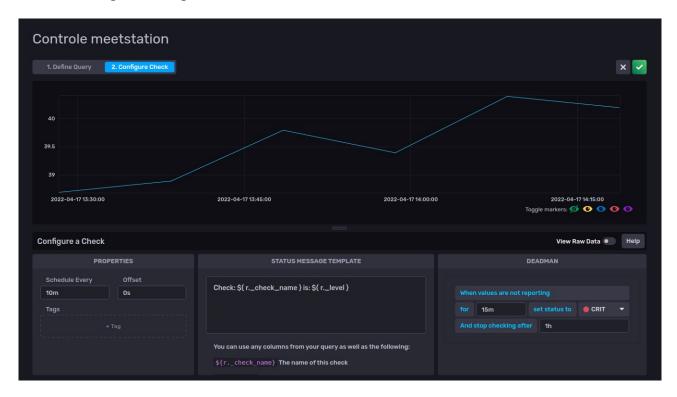
Vanaf nu wordt deze controle iedere 10 minuten uitgevoerd en de status wordt in de systeem bucket *_monitoring* bewaard.

Controle meetstation

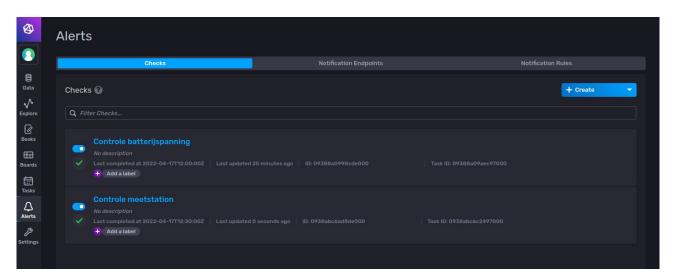
We klikken op *Alerts* en vervolgens op *Create – Deadman Check*. We selecteren **1. Define Query**. We kiezen het veld *ac_temp* uit de tabel *actuals* van de *weatherdata* database. Klik op *Submit*

Vervolgens klikken we op **2. Configure Check**. We laten de check iedere 10m uitvoeren, dit is ook de frequentie waarmee de metingen worden gedaan. De *Deadman* configureren we als status *CRIT* wanneer 15m geen metingen binnenkomen.

We klikken op de groene check knop om de deadman check te bewaren.

Vanaf nu wordt deze controle iedere 10 minuten uitgevoerd en de status wordt in de systeem bucket *_monitoring* bewaard.

SendGrid e-mail service

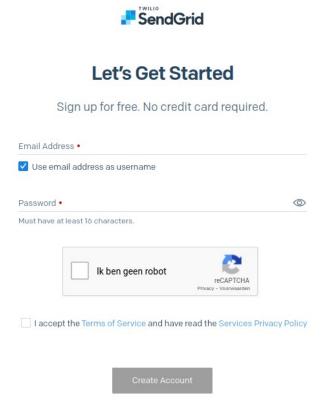
InfluxDB heeft jammer genoeg geen eigen ingebouwde email mogelijkheid, maar kan gebruik maken van diverse externe email services (SendGrid, Amazon SES, Mailjet, Mailgun). De documentatie erover vind je <u>hier</u>.

Hier volgt verkort de set-up van de <u>SendGrid</u> e-mail service die een gratis service aanbiedt beperkt tot 100 e-mails per dag. Dat is ruim voldoende voor ons gebruik, daar we alleen e-mails gaan versturen bij kritische situaties.

We beginnen met een account aan te maken met een email adres en paswoord (min 16 karakters). Er worden ook een aantal persoonlijke gegevens gevraagd zoals naam, adres, firma, ... Maar geen kredietkaart nummer;-)

Vervolgens wordt een email verstuurd om je account te verifiëren/activeren. Je kan nu inloggen op http://app.sendgrid.com

Voor de veiligheid wordt je de eerste keer verplicht om *dubbele authenticatie* te activeren via een app of sms.

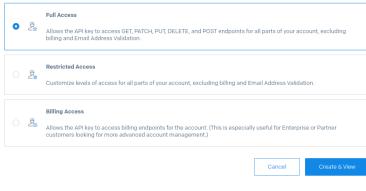
Om de integratie met InfluxDB mogelijk te maken moet je nu een SendGrid API key genereren via Settings – API Keys

Geef de API Key een naam, kies de gewenste rechten (*Full Access*) en klik op de *Create & View* knop.

De API key wordt getoond. Kopieer die voorlopig op een veilige plaats. We gaan die later nodig hebben in ons InfluxDB script om e-mails te versturen.

We zullen deze API key nu opslaan in het InfluxDB secrets bestand. Hiervoor selecteren we in de UI interface achtereenvolgens Settings, Secrets en de knop Add Secret. Geef de Key een naam en kopieer de eerder aangemaakte SendGrid API key in het Value veld. Klik vervolgens op de knop

API Key Name SendGrid_API_KEY API Key Permissions Full Access Allows the API key to access GET_PATCH, PUT, DELETE, and POST endpoints for all parts of your account, excluding billion and Email Address Validation.

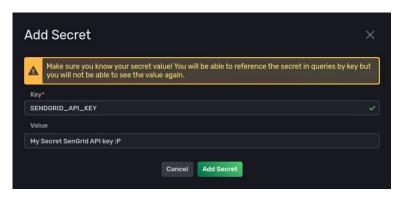
API Key Created

Please copy this key and save it somewhere safe.

For security reasons, we cannot show it to you again

Done

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

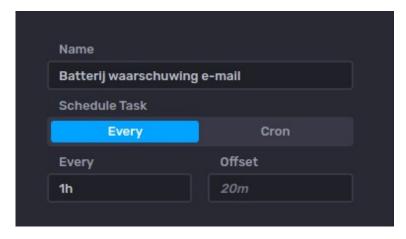
Add Secret. Op die manier wordt geen gevoelige informatie in de e-mail scripts gebruikt, enkel de verwijzing naar de plaats waar de secrets zich bevinden.

Create API Kev

We zijn nu klaar om onze e-mail scripts aan te maken. We zullen hiervoor *Tasks* gebruiken.

Batterij waarschuwing e-mail

We definieren een nieuwe taak via *Tasks – Create Task*. We geven de taak een *Name* en een *Schedule*. In ons geval laten we de taak om het uur lopen.

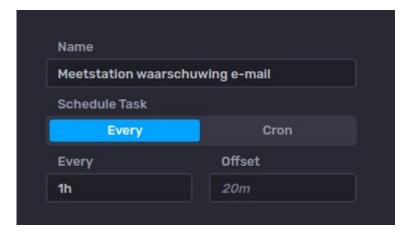
In het script lezen we de SendGrid API key uit het *secrets* bestand, laten we een query lopen die het aantal kritische statussen van de batterij berekent tijdens het laatste uur en verstuurt een e-mail via de SendGrid e-mail service als dat aantal groter dan 3 is.

```
import "http"
import "json"
import "influxdata/influxdb/secrets"
option task = {name: "Batterij waarschuwing e-mail", every: 1h}
SENDGRID_APIKEY = secrets.get(key: "SENDGRID_APIKEY")
numberOfBatteryCrits =
          (bucket: "_monitoring")
|> range(start: -task.every)
    from(bucket:
          > filter(fn: (r) => r._measurement == "statuses" and r._field == "ac_batv" and r._level == "crit")
numberOfBatteryCrits
    |> map(
             "Content-Type": "application/json",
"Authorization": "Bearer ${SENDGRID_APIKEY}",
                                     data:
                                          json.encode(
                                               ٧:
                                                        "personalizations": [{"to": [{"email": "effevee@gmail.com"}]}],
"from": {"email": "effevee@gmail.com"},
"subject": "Effevee's weerstation waarschuwing",
                                                        "content":
                                                                       "type": "text/plain",
"value":
    "Opgelet: de batterijspanning van het meetstation
heeft meer dan ${r._value} kritische statussen.",
                                                                  },
                                                            ],
                                                   },
                  else
                       {r with _value: 0},
```

Batterij waarschuwing e-mail

Meetstation waarschuwing e-mail

We definieren een nieuwe taak via *Tasks – Create Task*. We geven de taak een *Name* en een *Schedule*. In ons geval laten we de taak om het uur lopen.

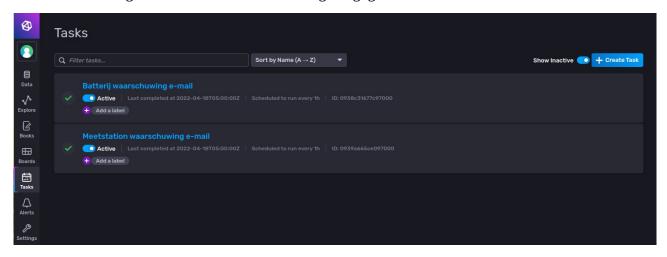

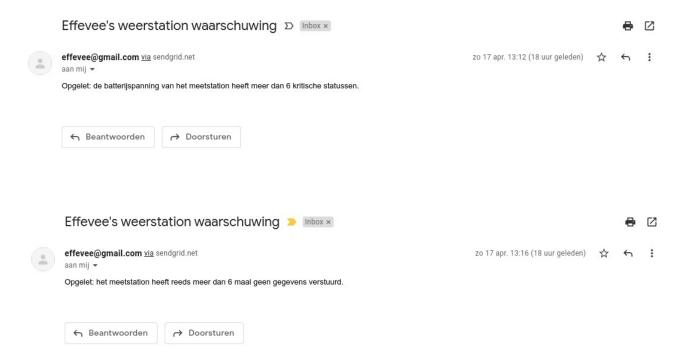
In het script lezen we de SendGrid API key uit het *secrets* bestand, laten we een query lopen die het aantal kritische statussen (dead == true) berekent tijdens het laatste uur en verstuurt een e-mail via de SendGrid e-mail service als dat aantal groter dan 3 is.

```
import "http"
import "ijson"
import "influxdata/influxdb/secrets"
option task = {name: "Meetstation waarschuwing e-mail", every: 1h}
SENDGRID_APIKEY = secrets.get(key: "SENDGRID_APIKEY")
numberOfDeads =
     from(bucket: "_monitoring")
          |> range(start: -task.every)
          > filter(fn: (r) => r._measurement == "statuses" and r._field == "dead" and r._value == true)
numberOfDeads
     |> map(
    fn:
              url: "https://api.sendgrid.com/v3/mail/send",
                                      headers:
                                           "Content-Type": "application/json",
"Authorization": "Bearer ${SENDGRID_APIKEY}",
                                      },
data:
                                           ison.encode(
                                                ٧:
                                                          "personalizations": [{"to": [{"email": "effevee@gmail.com"}]}],
"from": {"email": "effevee@gmail.com"},
"subject": "Effevee's weerstation waarschuwing",
                                                          "content":
                                                                        "type": "text/plain",
"value":
                                                                             "Opgelet: het meetstation heeft reeds meer dan $
{r. value} maal geen gegevens verstuurd.",
                                                                   },
                                                             ],
                                                    },
                                           ),
                   else
                        {r with _value: 0},
```

Meetstation waarschuwing e-mail

Onze beide taken zijn vanaf nu actief en zullen een email versturen als de batterijspanning van het meetstation te laag wordt af als het meetstation geen gegevens meer verstuurt.

Bijlagen

Datasheets

- ESP32-WROOM-32 microcontroller
- <u>AM2320</u> temperatuur- en vochtigheidssensor
- <u>BMP180</u> luchtdruk- en temperatuursensor
- BH1750FVI lichtintensiteit sensor
- <u>TP4056</u> lithium ion batterij laadcontroller
- <u>DW01A</u> lithium ion batterij bescherming
- HT73333 3,3V LDO spanningsregelaar

Referenties

- Power ESP32/ESP8266 with Solar Panels (includes battery level monitoring)
- Cheap and simple Solar Power for our small Projects (ESP32, ESP8266, Arduino)
- ESP32 / BC24 Extending your WiFi Range
- Docker Tutorial for Beginners [FULL COURSE in 3 Hours]
- InfluxDB reference
- Running InfluxDB 2.0 and Telegraf Using Docker
- Handling IOT data with MQTT, Telegraf, InfluxDB and Grafana
- How to Use docker-compose Environment Variables